

Het hoofdbestuur en de commissie in zake ziekteverzekering hadden toen reeds in embryonalen vorm het vaste plan in de volgende algemeene vergadering voorstellen te doen tot oprichting van eigen Maatschappijfondsen en tot schepping van de gelegenheid om collectieve contracten aan te gaan. Op bldz. 49 van het stenografisch verslag van de algemeene vergadering van Juli 1912 staat in de rede van den voorzitter, dr. DEELEN, duidelijk te lezen, dat door het hoofdbestuur nadere voorstellen gedaan zullen worden omtrent de wijze, waarop het bindend besluit zal moeten worden uitgevoerd en toegepast. Daarmede werden toen reeds bedoeld de voorstellen, nu bekend onder den naam van „de besluiten van Breda”.

Reeds in Mei 1912 heb ik er — in een helaas te kort gesprek — collega BERDENIS VAN BERLEKOM mede bekend gemaakt.

Mijn meening over de door onze Maatschappij te volgen gedragslijn is sindsdien niet veranderd, doch ik wil hier gaarne bekennen, dat het gebruik van het woord „collectief contract” zonder nauwkeurige omschrijving van wat er mede bedoeld werd, wel eens onjuiste opvattingen heeft doen ontstaan. Door sommigen is dit zoo opgevat, alsof de geneeskundigen dan collectief zouden deelnemen aan een ziekenfonds en het schijnt, alsof collega KOCH ook van deze meening is.

De juridische opvatting is deze, dat de leden onzer Maatschappij slechts verbonden moeten zijn aan hun vakvereniging, terwijl deze tegenover de wederpartij de verantwoordelijke persoon is.

Aldus opgevat kan het bindend besluit nooit slaan op instellingen, waarmede onze Maatschappij een contract sluit.

Dordrecht, 15 Juni 1914.

A. C. VAN BRUGGEN.

COLLECTIEVE CONTRACTEN.

Het jongste nummer van dit *Tijdschrift* brengt ons het verrassende bericht, dat het hoofdbestuur onzer Maatschappij het inzicht van collega VAN BRUGGEN deelt en van oordeel is, dat de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst ons, door middel van collectieve contracten, verbinden mag aan nieuw op te richten of toegelaten ziekenfondsen, die *niet* voldoen aan de bestuursvoorwaarde van ons B. B. Het hoofdbestuur stelt voor (bldz. 2255—2257) de, op de algemeene vergadering te Breda genomen, voorstellen A I—A V uit te voeren met eenige beginselen tot leidraad, waarbij dan, onder 4 en 5, het zich verbinden door collectieve contracten gesanctioneerd wordt. Duidelijk wil het hoofdbestuur zijn, maar het is het *niet*, want nergens wordt uitdrukkelijk gezegd, dat wij ons aan „bij een eventueele ziekte wet toegelaten” fondsen op die wijze verbinden mogen. Gerust mogen wij echter de gevolgtrekking maken, dat dit werkelijk de bedoeling van het hoofdbestuur is; temeer omdat het mededeelt, dat de rechtsgeleerde raadsman der Maatschappij verzekert, dat hiermede niet in strijd met ons bindend besluit gehandeld wordt, „aangezien een overeenkomst tusschen een „rechtspersoonlijkheid bezittende instelling en de organisatie der Ned. geneesheeren, „niet beschouwd kan worden als het deelnemen van die geneesheeren aan het ziekenfonds, hetwelk die instelling bezit”.

Gaarne neem ik aan, dat een zoo bevoegd jurist als prof. MEYERS, het begrip „deelnemen”, in verband met een collectief contract, juridisch juist definieert, en dat dus bijv. een collega, die zich met zijn plaatselijke ambtgenooten tot een clubje vereenigde en een collectief contract ging sluiten met een, een ziekenfonds bezittende, instelling, welk ziekenfonds niet voldeed aan de eischen van ons bindend besluit, daarmede *niet* in strijd zou gehandeld hebben met ons bindend besluit. Hij zou dus, aangeklaagd zijnde, door het hoogste rechtscollege van onze Maatschappij vrijgesproken moeten worden! Juridisch zou dat juist zijn, maar: „summum jus plerique summa injuria”.

en zeer zeker zou die collega *wel* gezondigd hebben tegen den geest en de bedoeling van ons bindend besluit én: *daarop alleen komt het aan!*

Toen wij ons bindend besluit maakten, was „deelnemen” voor ons synoniem met als fondsgeneesheer werkzaam zijn bij verzekerden; wij hebben aan geen collectief contract gedacht! Hadden wij dat wel gedaan, en wenschten wij de leden der Maatschappij vrij te laten om, naast een individueele verbintenis aan „toegelaten” fondsen, die aan de eischen van het bindend besluit voldoen, ook per collectief contract zich te verbinden aan „toegelaten” fondsen, die *niet* aan de eischen van het bindend besluit voldoen, dan zouden wij toch zeker gestipuleerd hebben, *welk orgaan die collectieve contracten voor ons zou sluiten, en in hoeverre die fondsen zouden mogen afwijken van het bindend besluit*. Niets van dat alles is geschied en dus: *naar geest en bedoeling van ons bindend besluit* mogen wij dergelijke collectieve contracten *niet* sluiten! Het zeer gewichtige voorstel van het hoofdbestuur beoogt dus een *vervorming*, een gewichtige wijziging van ons bindend besluit; en: *dat gewichtige voorstel bereikt ons aan den vooravond van de algemeene vergadering*. Nauwelijks hebben de afdeelingen den tijd om het voorstel te behandelen, en nog minder kunnen de afgevaardigden de draagwijdte van eventueele amendementen rustig overwegen. Zeer hoop ik, dat op de algemeene vergadering een ernstig protest zal weerklinken tegen deze wijze van handelen, en wellicht zal het aanbeveling verdienen, het zoo overhaast ingediende voorstel niet te behandelen.

In elk geval voel ik mij geroepen de aandacht te vestigen op een groote, gevaarlijke leemte in het voorstel. Wordt het op deze wijze aangenomen, dan zal er, wanneer bij een eventueele ziekte wet alle macht in de fondsen aan de arbeiders gegeven wordt, van onze zijde geen enkel bezwaar meer geuit kunnen worden. Wij geven eenvoudig onze afdeelingsfondsen op, en sluiten „collectieve contracten”; wij buigen volledig het hoofd voor de machthebbers, tegen wier aanvallen wij ons in 1912 zoo dapper trachtten te verweren. Eervol acht ik deze terugtocht voor ons niet: waarom zoo'n drukte maken, als wij per slot van rekening toch de macht *in* de fondsen niet nodig hebben? Hadden wij dan toen ongelijk? Zijn wij veilig, wanneer wij „verplicht” zijn onze diensten te bewijzen in arbeidersziekenfondsen, maar beschermd door een collectief contract van onze Maatschappij?

In geen deele! Het is toch immers duidelijk, dat een collectief contract altijd tijdelijk is; dat de betrokken instelling het contract niet behoeft te vernieuwen, en zich kan voorzien van onderkruipers-geneeskundigen. Op kleinere plaatsen vooral is zoo iets zeer denkbaar, want zóó optimistisch als BERDENIS VAN BERLEKOM oordeel ik niet over de sterkte onzer organisatie. Daarvoor zijn wij, geneeskundigen, veel te individualistisch aangelegd, en organisatie-brekers zullen er altijd in groote hoeveelheid gevonden worden. De dokters op de bedoelde plaats zijn dan hun patiënten kwijt, want de democratische wet onthoudt den arbeider het ziekengeld, wanneer hij zijn geneesheer behouden wil, en in verzet komt tegen zijn organisatie. Hier ligt het punctum saliens! De wet beschermt de arbeiders-organisaties tegen „onderkruipers”, die den dokter hunner keuze willen behouden; en die arbeidersorganisaties profiteeren naar hartelust van de vele onderkruipers in onze gelederen. Tenzij onze organisatie dan reuzensterk is — wat zij, helaas, geenszins is en zal zijn, en zij zeker is dat *alle* collega's desnoods staken zullen, om hun verongelijkte broeders te helpen, kan zij m.i. *zeer weinig* doen, — en worden de collega's het slachtoffer der onbillijke wet.

Dit is immers het onrecht, waartegen wij de laatste jaren voortdurend strijden en dat ons heeft doen inzien dat wij fondsen moeten hebben, waarin onze positie vast en niet tijdelijk is? Naast onze afdeelingsfondsen kan het bestaan van collectieve verbintenissen aan andere fondsen, die niet aan ons bindend besluit voldoen, geen kwaad misschien, maar: dit moet zeker zijn: *de eventueel afgedankte geneesheeren moeten*

een toelucht kunnen vinden in afdelingsziekenfondsen en hun patiënten moeten niet door de wet belemmerd worden om hen daarin als verzekerden te volgen.

Het voorstel van het hoofdbestuur, zooals het daar ligt, is dus voor ons *onaanname-lijk*, want feitelijk heft het ons bindend besluit dan juist op, wanneer wij dat, bij invoering van een ongewenschte ziekte wet, het meest noodig hebben; het dient dus noodzakelijk gewijzigd te worden.

Ik zou willen voorstellen er in op te nemen, dat *na invoering van een ziekte wet, verbintenissen als bedoeld onder 4 en 5, met toegelaten ziekenfondsen, slechts dan geoorloofd zijn, wanneer die ziekte wet den verzekeringsplichtigen toestaat om als verzekerden toe te treden tot onze afdelingsfondsen.* Eén andere mogelijkheid zou er nog zijn. Wanneer namelijk in de wet bepaald werd, dat de arbeidersorganisaties verplicht zijn een contract te sluiten met de organisatie der geneeskundigen, zouden mijn bezwaren vervallen. Zulk een bepaling zou billijk zijn. Organisatie, bij de wet, van de ééne partij, eischt *wettelijke* organisatie der andere partij, maar behoort vooreerst, zoolang democratie en rechtvaardigheid tegenover allen nog geen begrippen zijn, die elkaar dekken, tot de pia vota.

Moge mijn geschrijf er toe medewerken, dat op de algemeene vergadering allen het groote gewicht dezer beslissing inzien, en zij het hoofdbestuur voorstel niet aannemen zonder degelijke verbetering.

Kampen, 14 Juni 1914.

Dr. J. D. C. KOCH.

HET CONCEPT-HUISHOUDELIJK REGLEMENT BETREFFENDE HET HOOFDBESTUUR.

Nu, afgaande op de ingediende amendementen, er weinig kans is op verzwakking van de sterke positie, die het concept huishoudelijk reglement aan het hoofdbestuur geeft, kan ik niet nalaten op te merken, dat het zeer gewenscht is, dat het hoofdbestuur geen of zoo weinig mogelijk invloed kan uitoefenen op de keuze van toekomstige leden van het hoofdbestuur. Nu vind ik in dat opzicht de tweede alinea van art. 136 zeer bedenkelijk.

Het zou m. i. het beste zijn te bepalen, dat voor de eerste maal de voorzitters van de besturen der afdelingen op nader te omschrijven wijze een dubbeltal van vijf leden en van vijf plaatsvervangende leden van den districtsraad opmaken, waaruit dan het hoofdbestuur een keuze doet.

Een tweede eisch bij de sterke positie van het hoofdbestuur in de Maatschappij schijnt mij deze, dat het hoofdbestuur geen voordrachten doet aan de algemeene vergadering voor de benoeming van leden van de adviseerende, rechtsprekende en besturende organen. Het zou mij het beste voorkomen, dat die taak aan een nieuw tijdelijk orgaan van negen leden, waarvan door iederen districtsraad jaarlijks één benoemd wordt, opgedragen werd. Dat nieuwe orgaan zou onder het voorzitterschap van een lid van het hoofdbestuur jaarlijks eenmaal, eenigen tijd vóór de algemeene vergadering, kunnen bijeenkomen. Aan het hoofdbestuur zou dan de bevoegdheid gegeven moeten worden, noodzakelijke aanvulling der voordrachten na die vergadering te doen en in tusschentijds ontstane vacaturen tijdelijk tot aan de naaste algemeene vergadering te voorzien.

De wenschelijkheid van de laatste wijziging zal ik met een voorbeeld toelichten.

Gesteld de algemeene vergadering heeft een motie aangenomen tegen een uitspraak van den raad van beroep gericht. Gesteld de raad van beroep heeft daarop ontslag genomen. Gesteld het hoofdbestuur stelt de heeren, die ontslag genomen hebben, weder bovenaan op de voordracht voor nieuwe leden. Gesteld de algemeene vergadering benoemt de door het hoofdbestuur onderaan op de voordracht geplaatsten